

Історія розвитку освіти
в селі Білому
Володимирецького району
Рівненської області.

Підготували учні гуртка «Знай свій рідний край»
Керівник гуртка: Блищик Г. А.

I період – Російська імперія (XIX – поч. XX ст.)

У книзі П. Андрухова «Волинська земля» читаємо: «Протягом XIX ст. рівень освіти на Волині був дуже низьким. Шкіл було дуже мало, а ті що відкривались, розташовувались в містах, містечках і в великих селах, тому переважна частина населення була неписьменною.»

Звідси можна зробити висновок, що на території села Біле школи ще не було, оскільки воно було дуже віддаленим, маленьким і бідним.

Про це не збереглося ніяких писемних пам'яток, документів і спогадів сучасників.

II період – Польща (1921 – 1939 рр.)

У 20 –х роках XX ст. на території села Білого діяла польська початкова школа. Навчання велося лише польською мовою. Вчили дітей тільки польські вчителі, які дуже жорстоко відносилися до дітей. Їх били, обзивали і вимагали від дітей добрих знань.

Дуже мало дітей ходило до польської школи. Одні не хотіли ходити через те, що там били, а іншим не було як, тому що треба було працювати вдома. Такі спогади записані від жительки села Біле Блищик Галини Іларіонівни.

III період – Радянська Україна

В радянські часи в селі Білому діяла семирічна школа, яка була відкрита у 50-х роках. Вона знаходилася у старому приміщенні колишньої попівської хати. Оскільки приміщення школи було невеликим, це три класні кімнати і учительська, навчання дітей проводилося на найманих квартирах в селянських хатах.

В 1956 році Заріченським відділом освіти директором Біленської семирічної школи був направлений Пожарський Федір Іванович. Приїхав Федір Іванович у Біле з сім'єю: дружиною і двома дітьми. Дружина Пожарська Ніна Юхимівна була вчителькою української мови і літератури, Федір Іванович викладав математику.

З іменем Пожарського Федора Івановича починається нова сторінка у житті білян.

У 1957 році з ініціативи нового директора розпочалося будівництво нової школи.

Сам Федір Іванович організовував заготовку і вивіз лісоматеріалів, керував роботою будівельників, які були з сіл Білого і Великих Телкович. Сам отримував гроші в банку для розрахунку за всі виконані роботи. Але не було без проблем. На нього поступили безпідставні скарги, що він частину грошей привласнював. Пожарського Ф. І. в 1962 році звільнили з посади директора школи і почали вести слідство, вивчати всі документи, які оформлялися при будівництві школи. Щоб Федір Іванович не впливав на ведення слідства, його взяли під варту. Після вивчення всіх документів виявили, що всі кошти, які виділялися на будівництво Біленської школи були виплачені будівельникам і транспортникам, які доставляли матеріали для будівництва.

Суд визнав Пожарського Федора Івановича невинним і звільнив з-під варту.

Після цього Федір Іванович знову працював вчителем математики, а потім вихователем пришкольного інтернату. Він завжди користувався авторитетом серед учителів, учнів і жителів села.

28 вересня 1985 році, будучи інвалідом І групи, після довгої хвороби перестало битися полум'яне і неспокійне серце, яке завжди було небайдуже до людського болю.

Пожарський Федір Іванович був нагороджений орденом «Вітчизняної війни II ступеня», медаллю «Ветеран праці».

У 1959 році у приміщенні нової школи була готова одна класна кімната, де 1 вересня діти уже навчалися.

У 1966 році школа стала середньою. Першим директором загальноосвітньої середньої школи був Малий Михайло Андрійович.

У 1968 році був перший випуск Біленської середньої школи.

На 1973 рік у Біленській середній школі працювали 24 вчителі і навчалися 431 учень.

У 1976 році Директором Біленської середньої школи був призначений Гордійчук Микола Михайлович.

Мінялося лице школи. Зміцнювалася матеріально-технічна база, оновлювалися класи-кабінети. Гордійчук М.М. велику увагу приділяв спортивній роботі школи, фізичному розвитку школярів. Під його керівництвом було побудовано спортивний майданчик для школярів молодшого і старшого шкільного віку, тактичне поле, тир, зроблено футбольну і хокейну площадки. Учні школи в ті роки були призерами районних і обласних спортивних змагань, військово-спортивної гри «Зірниця». Славилася школа танцювальним колективом «Сонечко», який очолювала Гордійчук Галина Федорівна.

Під керівництвом Миколи Михайловича силами учнів і вчителів було побудовано навчальну майстерню.

Гордійчук Микола Михайлович був удостоєний звання відмінник народної освіти України. На посаді директора Біленської середньої школи Гордійчук Микола Михайлович пропрацював 14 років.

У 1990 році Микола Михайлович разом із сім'єю виїхав.

Директором Біленської середньої школи був призначений Жданюк Василь Іванович, який очолює школу по сьогоднішній день.

Період Великої Вітчизняної війни

В роки Великої Вітчизняної війни село Біле кілька разів німці бомбили з повітря. Біляни покидали уціліли хати і втікали в ліс, де переховувалися.

Школа, яку відкрили поляки, була знищена бомбою. Тому навчання в цей час не проводилося.

IV період – незалежна Україна

В роки незалежності Біленську загальноосвітню школу очолив Жданюк Василь Іванович, керівником якої є по сьогоднішній день.

У 1971 році Василь Іванович прийшов у колектив Біленської школи, в якій 20 років пропрацював вчителем фізичної культури.

А в 1990 році уже очолює педагогічний колектив школи.

20 років директорського стажу. Всі ці роки були віддані школі, колективу, дітям. Нині в школі навчається 205 учнів, працює 30 вчителів.

Керівник – господар, ініціатива, творчість, працьовитість, активна життєва позиція – характерні риси Василя Івановича.

Багато чого було зроблено для школи саме завдяки Василю Івановичу, а це спортплощадка, культурно-дозвілевий комплекс (КДК), тенісний зал, торфосховище, розпочато капітальний ремонт класних кімнат.

За плідну роботу у розвитку освіти Жданюк Василь Іванович був нагороджений багатьма грамотами районного відділу освіти, грамотами обласного управління освіти, грамотою Міністерства освіти і науки України, подякою за Міжрегіональний семінар з фізичної культури (республіканського значення).

Під його керівництвом було виховано багато хороших вчителів, які своєю невтомною працею сприяють вихованню молодого покоління, впроваджуючи в освітньо-навчальний процес новітні технології.

Такою вчителькою є Окуневич Антоніна Омелянівна.

ОКУНЕВИЧ АНТОНІНА ОМЕЛЯНІВНА
вчителька української мови та літератури
Біленської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Педагогічний стаж: 38 років

Вчителька має високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості. Користується здобутками передового педагогічного досвіду. Виробила свій стиль роботи – новаторство, постійний пошук, вдосконалення своєї майстерності притаманні їй вчительській діяльності. Особливі риси її педагогічної майстерності – вміння цікаво, дохідливо подати програмовий матеріал, невимушено спілкуватися з учнями, прищеплювати вихованцям інтерес до знань і навички до самоосвіти.

Небайдужість, принциповість, справедливість, емоційність, готовність допомогти – її особисті риси .

Сенс життя: Ніколи не зістаритись душею.

Життєве кредо: «Щоб зворушувати, треба самому бути зворушеним. Щоб радувати, просвітлювати душевний світ., треба нести просвітленість у своєму серці, а серце нести високо». О. П . Довженко .

Світ захоплень: писати вірші, вишивання, шиття.

Улюблений вислів: «Моєї долі доля ніколи гомінкою не була, якщо дзвеніла то лише для поля, для колоска і стиглого стебла» О. Богачук .

Мрія : виростити своїх вихованців такими, щоб не забули своє рідне коріння, рід , щоб знали й любили своє минуле і сучасне, дбали про рідний край і українську мову»

Школа – другий дім для Антоніни Омелянівни. Нею живе вона вже більше 30-ти років. Сюди привело її те, що любить рідну землю, українську мову і дітей.

Роки пролетіли, як пtiці,

Назад їм нема вороття.

І як вже прожив, то не зітреш:

Все чітко записано в книгу життя.

Здається, недавно приїхала у Володимирецький район ... А пройшли вже роки ... 38 років роботи в школі тут, на Поліссі. Більше, ніж прожила на Волині. Народилась в с. Сокіл Рожищенського району 20 січня 1952 року в сім'ї колгоспників. Після закінчення школи вступила до Рівненського педінституту на філологічний факультет. Любов до рідного слова прищеплює дітям усі ці роки. Одружена, має двох доньок, які пішли маминою стежкою – стали вчителями.

Біла паморозь літ осипалась на скроні, а вона ще не втомилась працювати з дітьми. Глибоко розуміється на дитячій психології. Тож намагається у 5-му класі бути п'ятикласницею, а в 11-ому - сімнадцятилітньою. Тоді у неї на уроках зникає бар'єр відчуженості й просто легше працювати, діти швидше починають сприймати, довіряти вчительці.

Розвиток творчих здібностей школярів засобами літератури – один із принципів методики Антоніни Омелянівни. Вона намагається створити умови для самоствердження учня як творця особистості.

При допомозі анкети визначає творче обдарування.

1. Чи любиш ти вірші, вчити їх напам'ять?
2. Які вірші тобі найбільше подобаються? (Про сім'ю, пори року, звірят, казкових героїв).
3. До поданих іменників добери слова, які відповідали б на питання який? Яка? Яке?

Сонце - ...

Вітер - ...

Дерево - ...

Земля - ...

4. Добери до поданих слів слова з однаковим або подібним закінченням.

Наприклад:

діти – квіти, хата - ..., земля - ..., калина - ..., думка - ..., книжка -, казка -, чарівник - ..., віконце -

Такий аналіз анкет дає вчительці визначити рівень здібностей дітей.

Перед вивченням кожної теми обмірковує, як разом з учнями найефективніше провести урок. Наприклад, вивчають загадки. На такому уроці в учнів формуються навички уважніше придивлятися до предметів і явищ природи, розвивається спостережливість, кмітливість. Але не в усіх однаково. Тому вчителька ділить клас на три групи. Перша п'ятірка – творча група, друга – мішана (діти з творчими задатками), учні третьої групи працюють за поданими в підручнику завданнями.

На уроках практикує тренувальні творчі вправи. Наприклад, дібрати художні засоби до слів: сонце, ліс, хата, школа, вишня.

Зразок. Місяць:

епітети – жовтий, серпоподібний, грайливий, золотистий;

метафори – осипаний золотом, виглядає з-за хмари;

порівняння – немов серп, як золоте коло.

Творчість починається зі слова. Навчити дітей розуміти його силу і красу допомагають уроки розвитку зв'язного мовлення.

Творчі здібності школярів розвиває і під час бесід з позакласного читання. Використовує під час проведення уроків свої вірші, скоромовки, загадки. Це стимулює роботу учнів.

Як сказала Антоніна Омелянівна, що її метою є виростити вихованців такими, щоб не забули своє рідне коріння, рід, щоб знали й любили своє минуле і сучасне, дбали про рідний край і українську мову.

Вона - творча особистість. Пише вірші. Вчить цьому дітей, в яких помічає творчу іскорку. Школярі охоче йдуть на гурток до Антоніни Омелянівни, вчать вмінню писати. Твори її учнів неодноразово займали призові місця на конкурсах «Вірю в майбутнє твоє, Україно», «Об'єднаймося ж, брати мої!».

Антоніна Омелянівна має звання відмінник освіти України. Вона керує товариством «Просвіта» в Біленській школі. В цьому році нагороджена грамотою.

Людина чуйна, неспокійної вдачі, щедрої душі.. Доброзичливий наставник . За порадами до неї звертаються молодші вчителі. Її учні є членами МАН, які мали призові місця в районному захисті робіт.

« Духовний світ поезії О Богачука», «Образ матері в поезії О. Богачука», «Художні особливості роману Бориса Антоненка – Давидовича «За ширмою», «Особливості поетичного стилю І . Катрука», - роботи, які успішно захищали її учні в МАН. Метою своєю вважає – виявлення, підтримку та розвиток обдарованої особистості, створення необхідних умов для повноцінної реалізації її творчих здібностей.

Ділиться досвідом зі своїми колегами. Випустила методичку.

«Розвиток творчої обдарованості та формування національно свідомої особистості школяра на уроках української літератури та у позакласній роботі з предмета.», яка зайняла перше місце в районі.

А ще захопленням вчительки є вишивання і шиття. Учням прищеплює любов до цього. В кабінеті української мови та літератури є вишитий портрет Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, І. Котляревського, «Заповіт» Т. Шевченка, вишитий чорними і червоними нитками, рушник зі словами Т. Шевченка: «Чужому научайтесь, й свого не цурайтесь», сувенір «Кобзар» Т. Шевченка.

Кожна робота нагадує про учнів, які вишивали, творили разом з нею.

А які чудові вишиванки шиє Антоніна Омелянівна.

Радіє вчителька, коли випускники згадують при зустрічі з нею, які цікаві вечори проводила вона з ними, а українські вечорниці, а обряд колядування в радянські часи. Робили це тоді 31 грудня. Є про що згадати... Адже роки пройшли. І пройшли вони недаремно.

Свій досвід Антоніна Омелянівна передає своїй учениці, нині молодій вчительці укр. мови та літератури Подерні Світлані.

Диплом за спільну працю.

**Антоніна Омелянівна вірить, що її вихованці будуть
справжніми патріотами**

Вірші Антоніни Омелянівни:

Першій вчительці

Зошити й книги...
Завжди ти з ними...
Я згадую мить, незабутню донині,
Коли ти ввела нас у сонячний клас.
І звідси світ новий відкрився для нас.
Були ми тоді ще такі малюки,
Із ляльками гралися всі залюбки.
А ти, нам відкривши двері в світ новий,
Вела вже про інше цікаві розмови.
Навчала читати, навчала писати
І рідну землю в піснях величати.
Учителько перша, ти нам незабутня,
Це ти відкривала нам двері в майбутнє,
Це ти нас учила батьків поважати,
З доріг повертатись до рідної хати.

Земле України

Земле України, Тарасовий краю,
Милішого місця у світі не знаю.
Люблю тебе, земле, свій отчий поріг.
Поет наш Шевченко таке заповів.
Не вмере душа наша і воля не вмере.
Кобзар для посіву нам землю оре,
Щоб сіяти слово дзвінке й милозвучне,
Щоб виорать нам лиш щасливе майбутнє.

Квітень

Легким вітром впав на землю
Місяць квітень, місяць – легінь.
Одягнув ліси в зелене,
Запитав, чи є у мене
Чим засіяти город,
Щоб восени без перешкод
Все зібрати, заховати,
Запаси на зиму мати.
О такий от місяць квітень.
Одягнув у зелень віти,
Прикрасив сади квітками.
Легко падає вітрами
На луги, ліси, поля –

Квітне, квітне вся земля.

Звідси нас дорога в світи повела

Споришева стежечка, чебрецеві острови...
Дні мого дитинства, де ви?
Стежечка, стежечка за селом,
Озеро виблискує, ніби скло.
Тут джерельце в траві блистіло,
Освіжало в спеку не раз наше тіло.
Ми лягали ницьма там, де трава,
Й пили прохолоду із джерела.
І, здається, силу й життєві вдачі
Ми взяли з цих країв лелечих.
Дні дитинства давно минули,
Але ми їх ніяк не забули,
Не забули стежечки й джерела.
Звідси нас дорога в світи повела.

* * *

На поля вітер кинув строкату торочку,
Всі дерева вдягли вишивану сорочку.
У повітрі літає «бабине літо»,
За селом над канавою врунисьця жито.

Пожовтіла трава на полях, потемніла,
Лелек згря сумних попрощатися сіла,
Журно клацають птиці своїми дзьобами,
Бо не хочеться їм так прощатися з нами.

Бо болотечко це – то їх рідна земля,
Де літає щоліта пташина сім'я.
Тут навчають лелеки малечу літати,
Щоби звідси дістатись до рідної хати.

До гніздечка, що там, на старих осокомах.
Скоро вирости діточки, скоро...
Згря журливо у небо злітає,
Бо кращого місця ніде більш немає.

Теплу землю знайдуть за морями,
А весною всі знову зустрінуться з нами.
І їх тепло зігріє рідна земля,
Яка силу дає їм і окриля.

В Україну він линув у снах

М. С. Дуляницькому

Болота, болота і піски, і ліси...
І ніжнішої, мабуть, немає краси.
Край Поліський згадав він далеко.
Снилось: в небі синьому білий лелека,
Журавлі над селом пролетіли,
На болотечко ріднеє сіли.
«Кру...кру...кру...», - линув спів їх в блакиті,
Спів, що був таким рідним в цім світі,
Бо це згадка про миле Полісся.
Не знайшлося малому там місця.
У далеких снігах, наче загнаний птах...
В Україну він линув у снах.
Тепла мами рука
Берегла малюка.
В Україну дорога нелегка.
З загратованих вікон дивився на світ,
Научиться ділить одну радість на всіх.
Україна була ой далеко!
Як підріс, то дізнався,
Що мав боровся за волю Вкраїни.
І приходив не раз він до нього у снах
І пояснював рідному сину:
«Я за волю Вкраїни боровся в боях ...
Ось така перед нею провина».

* * *

Жити і вірити в Правду,
Чесно служити людям.
Думать: гірке все позаду,
Далі лиш добре буде.

* * *

Лебеді, лебеді прилетіли
І на нашім озері сіли.
Плавали, купалися в воді чистій,
Ніби зупинилися тут навмисне.
Вимивали пір'ячко чисто – чисто.
Крапельки водички, немов намисто.
Стрепенули крилами гарно – гарно:

Плавали, купалися то ж немарно.
Гордими голівками покрутили,
Припливли до берега й зупинились.
Подавали звідси свій ніжний голос
І знялися в небо, зробивши коло.

Колядка

Подай, Боже, єдність нашій Україні.
Радуйся, радуйся, народе,
Рік Новий народився
Пошли мирне небо і ясне майбутнє.
Радуйся, радуйся, народе,
Рік Новий народився.
Пошли нам здоров'я і добрий достаток.
Радуйся, радуйся, народе,
Рік Новий народився.
Господи Всевишній, вбережи Україну.
Радуйся, радуйся, народе,
Рік Новий народився.
Господи Всевишній, вбережи Україну.
Радуйся, радуйся. Народе,
Рік Новий народився.
Вбережи Україну як міцну родину.
Радуйся, радуйся, народе,
Рік Новий народився.

Гімн школи

Мрієм вчитися і будувати України майбутнє ясне

Ми у школу ідемо щоранку.
Щоб все знати і все розуміть.
І трудитися безперестанку,
Щоб завжди все нам добре уміть.

Приспів

Вчителі нас стрічають у школі,
Відкривають нам двері до знань,
Щоб в житті не спіткнулись ніколи,
То ж учитись одне із завдань.

Вранці поїзд засвище голосно –
Спішимо зразу всі на урок.
Чи то сонячно, чи то морозно.
Біжимо, ширше ставимо крок.

Мрієм вчитися і будувати
України майбутнє ясне,
Школу рідную не забувати.
Нас вона у життя поведе.

Ветеранам

Шумлять, хвилюються берізки,
Весною ронять чисті слізки.
Мабуть, згадують війну,
Той час, що вже давно минув.
Стежки, стежки ви лісові...
Скажіть, повідайте мені,
Хто тут за землю рідну впав,
Хто з ворогами воював?
Вклоняємось ми тим, хто тут
Наш край звільняв від ворожих пут.
Хто геть фашистів відігнав.
Вам, сивочолі ветерани,
Не раз болять ще давні рани.
Спасибі вам, що воювали,
Що сонця погасить не дали.
І всі дерева у борах
Були тут свідками атак.
Проходим тут ми знов і знов,
Несемо шану і любов.

* * *

Якщо у житті тобі щось не вдасться,
То не кажи: «Нема в мене щастя».
Щастя – це в добрім здоров'ї у світі цім жити,
Бачити сонце,
Зорі лічити.
Дітьми гордиться
Внуків плекати,
Більше радіти, а не стогнати.
Щастя – це просто на світі жити.
Це просто вміти життя любити.

Скоромовки

Як купила Міла мила,
То щодень обличчя мила.

Муха, муха – цокотуха
Сіла Мишкові на вухо.

Комариха комара до роботи запрягла.
Разом тісто замісили, разом пироги ліпили.

Не робила Міла діла
І учитись не хотіла.
Хоч нічого не уміла,
Зате з апетитом їла.

Маленький щупачок
Попав діду на гачок.
Дід зняв щупачка
Із рибацького гачка.

Загадки

Не пташка, а літає,
Не співає, а гуде.
Зло на нього кожен має.
Він зника, як дощ іде.
(Комар)

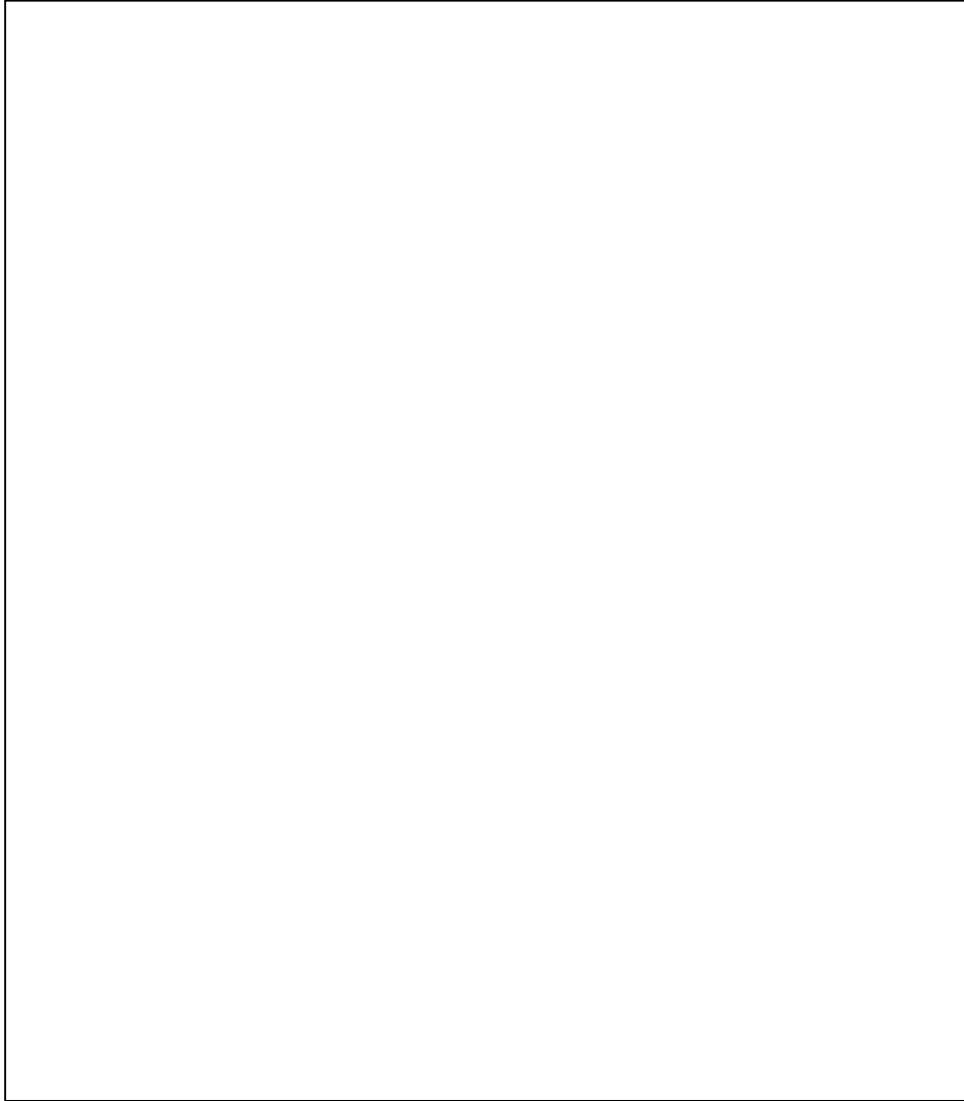
Як сердитий, то гуде,
Сонцем обігрітий - ніжить.
Хмари гонить – дощ іде,
Розжене – то сонце світить.
(Вітер)

Бачить добре серед ночі,
Має великі, як окуляри, очі.
(Сова)

Довгий ніс має,
Ним машини піднімає.
(Підйомний кран)

**Перший
директор.**

Пожарський Федір Іванович – перший директор
Біленської семирічної школи

Ф. І. Пожарський (третій зліва) з будівельною бригадою на фоні ще недобудованої школи (1957 рік)

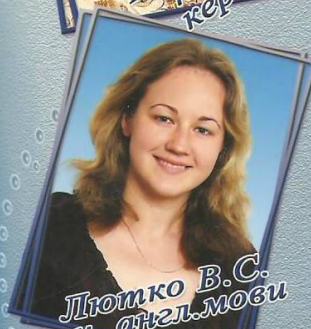
Блізнич Т.А.
класний керівник

Жданюк В.І.
директор

Гусарук О.М.
перша вч.

Лютко В.С.
вч. англ. мови

Кобець В.А.
завуч

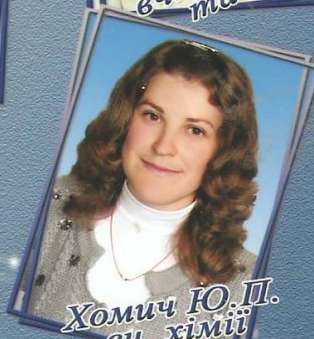
Коцар Л.Ф.
вч. укр. мови та літ.

Десятник О.М.
вч. географії

Козлюк Є.Є.
вч. математики

Хомич Ю.П.
вч. хімії

Підвищенний А.М.
вч. фіз. вих.

Деркач І.М.
вч. інформатики

Біле
2010.
Наші наставники

